Předmět: Informatika

Charakteristika předmětu Informatika

Informatika – povinný předmět, hodinová dotace, 6. – 9. třída

Vycházíme z předpokladu, že žáci mají základní znalosti a dovednosti z I. stupně. Tyto znalosti a dovednosti budou dále rozšiřovány v obecné rovině. Předmět Informatika je úzce spjata s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Ve výuce je využívána také metoda CLIL, tj. content and language integrated learning.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Informační a komunikační technologie

Kompetence k učení

Úlohy jsou voleny tak, aby žáci pracovali podle svých schopností, jsou vedeni k samostatnému řešení, hledání vhodného řešení, k rozvoji jejich tvořivosti a fantazie. Žáci si dělají poznámky, které dále mohou používat při řešení problémů. Jsou vedeni k užívání internetu při vyhledání potřebných odpovědí na otázky (diskusní fóra), k vhodnému využívání nápovědy, používání různých programů. Žák získá zásobu pracovních nástrojů (např. použití Wordu k psaní taháků), které efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe. Žáci jsou vedeni k tomu, aby využití digitálních technologií bylo běžné při přípravě na vyučování.

Kompetence k řešení problému

Uvedené předměty jsou vhodné pro rozvíjení schopnosti řešení reálných problému. Vedeme je k samostatnému řešení zadaných úloh. Učíme žáky, aby se snažili nejprve řešení najít sami, teprve po vyzkoušení všech možností (internet, nápověda, literatura) se obrátili na vyučujícího. Nabízíme žákům dostatek podnětů, vycházejících z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů. Žáci jsou vedeni k sebekritice, společnému hodnocení práce. Přichází s novými nápady, které jsou schopni realizovat a dále upravovat.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k správnému užívání terminologie a učeni správnosti ve svém vyjadřování. Užívají správné terminologie. Ve všech předmětech se žáci učí pravidlům komunikace. Při komunikaci ve skupině jsou žáci vedeni k pomoci a podpoře spolužáků. Při elektronické komunikaci jsou vedeni k etickým pravidlům, k vžitým konvencím a k dodržování bezpečnosti (ochrana osobních dat, osobní bezpečnost, nezveřejňování svých údajů, nesetkat se s cizími lidmi). Jsou upozorněni na nebezpečí vyplývající z elektronické komunikace.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedení ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu. Jsou vedení k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk má jiné schopnosti a dovednosti. Jsou také vedení k team managementu.

Kompetence občanské

Žák je seznámen s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (legální SW, autorská práva, bezpečnost, hesla). Při zpracování informací jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení (práce s více prameny, ověřování informací). Jsou upozorněni na nepravdivé informace na internetu.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní, hygienická a ergonomická pravidla pro práci s digitálními technologiemi. Žáci používají digitální zařízení, aplikace a služby k získání dovedností důležitých pro další studium a pracovní růst, důraz je kladen na zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce a její prezentaci.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální zařízení, technologie, aplikace, služby při učení i v běžném životě. Dle konkrétní situace volí postupy, kterými vyhledává a kriticky posuzuje získaná data, informace a digitální obsah. Žák je schopen vytvořit a zpracovat digitální obsah. S digitálními daty pracuje bezpečně, čímž předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. Využívá digitální technologie k zefektivnění a zkvalitnění své práce.

Předmět: Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Definuje pojem software, hardware a operační systém, používá správnou terminologii Ovládá obsluhu PC, poradí si s drobnými problémy Popíše způsoby údržby a ochrany PC, upravuje základní uživatelské prostředí Vyjmenuje eticky závadné informace Popíše negativní vlivy práce s PC na zdraví a řídí se správnými zásadami při práci s PC, je si vědom rizik spojených s užíváním internetu	Digitální technologie HW, SW, OS Osobní počítač (druhy, obsluha, aktualizace) Informace (zpráva, informace)	Průřezová témata: VDO – pochopení významu autorského zákona OSV – schopnost poradit si s drobnými problémy, duševní vlastnictví, informační etika, autorský zákon, respektování rozdílné úrovně zkušeností s digitálními technologiemi, pomoc slabším ENV – ergonomie EGS – informace o světě, vyhledávání a komunikace Mezipředmětové vztahy: Čj – katalog, knihovna	

Předmět: Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Vysvětlí důvod a způsob organizace dat na digitálním zařízení samostatně si uspořádává data na svém uživatelském účtu Vysvětlí vlastními slovy způsob uspořádání dat v PC, digitálním zařízení Vytváří, přesouvá a odstraňuje soubory, ukládá je na místní a síťové disky Používá záznamová media k přenosu dat, umí zkomprimovat soubor Vysvětlí důvody nutnosti zálohování	Organizace a ukládání dat Organizace dat (disky – místní, síťový, adresář, složka) Práce se soubory a složkami Ukládání dat		
Vysvětlí úlohu a funkci počítačové sítě, internetu Používá internet jako prostředek komunikace, zná výhody a nevýhody jednotlivých způsobů komunikace Charakterizuje nebezpečí, která vyplývají z používání internetu Dbá na ochranu osobních dat	Internet Počítačová síť Internet Základní pojmy (vyhledávač, prohlížeč, www, URL adresa) Služby internetu (vyhledávač) Google aplikace (sdílení dokumentů) Bezpečnost a etika	Průřezová témata: MEDV – vyhledávání informací o světě, kritický přístup i informacím, svoboda slova OSV – pravidla komunikace mezi lidmi, VDO – rozvoj komunikativních schopností a dovedností	

Předmět: Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše kroky k jejich řešení Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Algoritmizace: Dekompozice úlohy, problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování: Vytvoření programu Opakování Podprogramy (bloky)	Průřezová témata: VDO – respektování autorského práva, zákonů	
Používá cyklu s opakováním, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Tvorba digitálního obsahu: Tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); Autorství a licence programu; etika programátora	Projekt: Hra pro spolužáky	

Předmět: Informatika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Vyjmenuje příklady typů programů, volí nejvhodnější prostředek pro zpracování úlohy Zná adresy serverů, kde lze získat programy Je obeznámen se širokým rejstříkem možností dostupných počítačových aplikací a dovede je využívat při řešení svých problémů a úkolů	Uživatelské programy Kancelářský balík (MS Office, Open Office) Uživatelské programy (typy programů, přípony, prohlížeče, utility, hry, možnost získání programů) Programy pro úpravu fotografií a zvuku	Průřezová témata: VDO – respektování autorského práva, zákonů Průřezová témata: OSV – kreativita, tvořivost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Rozpozná zakódované informace kolem sebe Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady	Data, informace a modelování Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady		
Vysvětlí známé modely jevů, situací a činností Pomocí grafů řeší problémy	Standardizovaná schémata a modely (grafy)		
Najde a opraví chyby (tabulka versus graf) Odpoví na otázky na základě dat v tabulce Navrhne tabulku pro záznam dat Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	Informační systémy Data v grafu a tabulce Evidence dat Porovnávání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	M- statistické šetření	
Používá podmínky pro ukončení opakování Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav	Algoritmizace a programování Opakování s podmínkou Objekty a komunikace mezi nimi	Kreativita – tvorba hry pro spolužáky	

Předmět: Informatika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Objasní pojem multimédia, zná možnosti šíření a sdílení multimediálního obsahu Zná základní pravidla pro práci s digitálními technologiemi. Digitální obsah umí vytvářet, uložit na disk a sdílet Je si vědom využití multimédií ke komerčním účelům a jako volnočasové aktivity	Digitální technologie Multimédia Základní pojmy, možnost šíření a sdílení obsahu Význam a využití multimédií Audio nahrávka Animační technika Video Prezentace, prezentování	Průřezová témata: OSV – kreativita, tvořivost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Aplikuje zásady algoritmizace při řešení konkrétních problémů Problém rozloží na menší problémy a vytvoří algoritmus k jejich vyřešení	Algoritmizace a programování Algoritmizace postupu řešení úlohy či problému algoritmizace úloh z denního života a příkladů z aritmetiky a geometrie		
Vysvětlí úlohu programu u digitálních technologií Používá podmínky pro větvení programu Používá parametry v blocích Diskutuje o různých programech pro řešení problémů	Počítačové programy a jejich různé druhy Větvení programu Bloky s parametry	Projekt: Senzory v dopravě Závody robotů a aut	

Předmět: Informatika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Popíše pomocí modelu informační systém, s nímž ve škol pracuje Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a práva Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, počet, když) Seřadí tabulku dat podle daného kritéria Používá filtr na výběr dat z tabulky Řeší problémy výpočtem s daty	Školní informační svetém uživatelá činnosti		

Vzdělávací oblast: Informatika Předmět: Informatika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Orientuje se v problematice HW, SW, OS Popíše části digitálního zařízení, vysvětlit jejich funkci a ovládá externí zařízení Ukládá data na místních, síťových a výměnných discích. Pracuje s běžnými nástroji textového editoru Uvědomuje si, že digitální technologie ovlivňují jeho přítomnost i budoucnost	Digitální technologie Hardware, software, operační systém, externí zařízení Organizace dat (stromová struktura, disky, paměťová media) Textový editor (práce s textem, formátování, vkládání, kopírování, tisk) Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, umělá inteligence, 3D tisk,)	Průřezová témata: OSV – kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – občanská společnost a stát MKV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity	
Vytvoří jednoduchou stránku s použitím HTML editoru Nalezne a opraví chyby v HTML kódu Vysvětlí princip webhostingu, charakterizuje výhody a nevýhody freewebhostingu Vytvoří jednoduchý model domácí sítě Popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě Porovná různé metody zabezpečení účtů Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy	WWW stránka WWW (nástroje pro tvorbu – Webnode, PS Pad) Základní tagy používané při tvorbě www stránek (nadpisy, odstavce, používání barev, nastavení písma, seznamy, obrázky) Publikace www stránek (možnosti zveřejnění stránek na internetu, webhosting) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, cloud, email	Průřezová témata: MEDV – stavba mediálních sdělení Fungování a vliv medií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení OSV – tvořivost	

Předmět: Informatika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Zná možnosti, jak ochránit digitální technologie proti útokům	Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky, nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall		
Uvědomuje si, že zanechává digitální stopu	Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, sledování komunikace, sdílení a trvalost dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		
Řeší problémy sestavením algoritmu V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Algoritmizace a programování Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odstranění chyb Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu Animace kostýmů, postav, událostí Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním		